

ถ้าผมเป็น "รมต.ศึกษา"

📅 นำเสนอเมื่อ 8 ส.ค. 2559

คอลัมน์ ปฏิรูปประเทศไทย: ถ้าผมเป็น 'รมต.ศึกษา'

รศ.วิทยากร เชียงกุล วิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา ม.รังสิต วิทยาการ ม.รังสิต @facebook.com

ผมจะไม่ใช้วิธีเพิ่มโครงการใหม่ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ เป็นเรื่องๆ แบบแยกส่วน ซึ่งจะช่วยแก้ปัญหาเฉพาะเรื่องนั้นได้บางส่วน หรือพัฒนาคนบางกลุ่มหรือบางจุด บางประเด็นเท่านั้น ผมจะต้องเปลี่ยนแปลงครู หลักสูตร วิธีการสอน การวัดผล ให้สามารถให้บริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพแก่ประชาชน ทั้งประเทศอย่างทั่วถึง เป็นธรรมได้อย่างแตกต่างไปจากที่เป็นอยู่

ผมจะมองก้าวข้ามกรอบคิดว่าการลงทุน การศึกษา คือเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจแนวทุนนิยมอุตสาหกรรม ซึ่งเน้นการไชรระบบ แพ็คต้ออก มุ่งคัดเลือกพัฒนาคนเก่ง สอนน้อยไปทำงานด้านเทคนิค เพื่อรับใช้ธุรกิจในระบบตลาด ผมต้องพัฒนาทั้งคนเก่ง และคนส่วนใหญ่อย่างทั่วถึงเพื่อการพัฒนามนุษย์และสังคมทุกด้าน

ผมต้องทำให้ทุกคนเข้าใจว่า การปฏิรูป การศึกษาให้ได้ผลจริงนั้น จะต้องเปลี่ยน แปลงทั้งแนวคิด เป้าหมาย ระบบบริหารจัดการทั้งโครงสร้างเรื่องสำคัญขอแรกคือ พัฒนาครูอาจารย์ในสถานศึกษาทั่วประเทศให้มีคุณภาพสูงขึ้นในระดับใกล้เคียงกัน เพื่อจัดการศึกษาที่ทันโลกในศตวรรษที่ 21 คือ ครูอาจารย์ต้องรักการอ่าน การเรียนรู้เพิ่มเติม และรู้จักช่วยให้ผู้เรียนรักการอ่าน การเรียนรู้ ด้วยตนเองเป็น คิดวิเคราะห์เป็นอย่างสร้าง-สรรค์ เรียนรู้วิธีที่จะเรียนรู้ต่อ และแก้ไขปัญหาได้ เลิกวิธีการสอน การเรียนวิชาสามัญ แบบท่องจำเพื่อไปสอบ ที่คนเรียนจบมาแล้ว ยังคิดและทำอะไรไม่คอยเป็น

การจะปฏิรูปทั้งระบบได้ ควรจัดตั้งคณะกรรมการปฏิรูปการศึกษาแห่งชาติ ที่คัดสรรคนจากนักบริหารมืออาชีพและนักการศึกษา นักวิชาการที่เป็นนักปฏิรูปเพียงไม่กี่คนให้ทำงานเต็มเวลา วางแผนกำหนดนโยบาย โครงการและควบคุมกำกับดูแลแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ มีสิทธิอำนาจเหนือกว่ารัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการ แบบที่ คณะกรรมการด้านนโยบายมีสิทธิอำนาจ สูงกว่าผู้บริหารจัดการ เหตุที่ต้องปฏิรูปอย่างแตกต่างจากกระทรวงอื่น เพราะบริหารจัดการของกระทรวงศึกษา มีข้อจำกัดตลอดมา และการศึกษาเป็นเรื่องสำคัญระดับชีวนาคตของประเทศ ถ้าการปฏิรูปการศึกษาไม่สามารถผลิตพลเมืองที่มีคุณภาพได้ ก็จะแข่งขันพัฒนาเศรษฐกิจสังคมคนอื่นเขาไม่ได้ แผนพัฒนาหรือแผนปฏิรูปการศึกษาแห่งชาติ ที่ควรระดมสมองของนักการศึกษา นักบริหารมืออาชีพ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทุกฝ่าย ไม่ใช่แค่ผู้บริหารธุรกิจเอกชนขนาดใหญ่ 12 แห่ง แผนนี้ควรมียุทธศาสตร์ เป้าหมาย โครงการ มาตรการ วิธีการดำเนินงานแผนปฏิบัติ งานที่เป็นรูปธรรมชัดเจน ไม่ใช่แค่เขียนไว้เป็นตัวหนังสือที่มีข้อความสวยงาม แต่ไม่มีผล ทางปฏิบัติจริง เป้าหมายที่ต้องหาตัวชี้วัดได้คือ

ต้องพัฒนาคนไทยส่วนใหญ่ให้เป็นพลเมือง มีคุณภาพที่คิด วิเคราะห์
ทำงานเป็นมีจิตสำนึกเรื่องตัวเองเป็นส่วนหนึ่งของส่วนรวม ควรออก พ.ร.บ.ปฏิรูปการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่
ทำกระทรวงศึกษาส่วนกลาง ซึ่งปัจจุบันมีบุคลากรถึงราว 10,000-15,000 คน ให้เล็กลง 2-3 เท่าตัว
กระจายคนที่ทำงานวิชาการและธุรการส่วนกลางให้ไปทำงานในสถาบันการศึกษาโดยตรงเพิ่มขึ้น
มีการสับเปลี่ยนโยกย้ายตำแหน่งงานได้ยืดหยุ่น คล่องตัวเพิ่มขึ้น
เปลี่ยนแปลงบทบาทของกระทรวงศึกษาจากการเป็นผู้จัดการศึกษาเอง เป็นผู้กำกับนโยบาย ผู้สนับสนุน
และผู้ประเมิน ผู้ประสานงาน ผู้ช่วยแก้ปัญหาพัฒนากระบวนการ การเรียนการสอน

ส่งเสริมพัฒนาตัวแทนภาคประชาชนและองค์กรธุรกิจทั้งในระดับประเทศและระดับ
ท้องถิ่นให้เข้ามามีบทบาทในการจัดการและ ตรวจสอบการให้บริการการศึกษาของผู้บริหาร/ครู สถานศึกษาต่างๆ
ให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรมเพิ่มขึ้น กำหนดให้สถานศึกษา ต้องประเมินตัวเองและได้รับการประเมิน
เช่น ต้องทำรายงานผลคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนในโรงเรียนเผยแพร่ต่อสาธารณะ
จัดตั้งสำนักงานสถาบันเพื่อการปฏิรูปการศึกษา เป็นองค์กรมหาชนที่คัดเลือก
ผู้บริหารมืออาชีพผู้เข้าใจปัญหาการศึกษา จากองค์กรธุรกิจเอกชน สังคมประชา
และนักวิชาการที่มีความเป็นนักบริหารด้วยเข้ามาทำงานแบบเต็มเวลา เพื่อปฏิรูปการบริหารจัดการองค์กร
และการปฏิรูปผู้บริหาร/ครูอาจารย์ให้เป็นนักวิชาชีพชั้นสูงที่มีแรงจูงใจสูง ปฏิรูปสถาบันฝึกอบรมครูแนวใหม่
คัดคนเก่ง คนมีอุดมการณ์ตั้งใจเป็นครูสูง ทำให้ครูเป็นนักวิชาชีพชั้นสูงที่ได้รับผลตอบแทนและแรงจูงใจสูงขึ้น
เทียบได้กับนักวิชาชีพชั้นสูงอื่นๆ เช่น แพทย์ วิศวกร สถาปนิก
ฝึกอบรมครูอาจารย์ให้มีความรู้/ทักษะแนวใหม่ที่สามารถสอนให้ผู้เรียนเรียนรู้แบบรู้จักคิดวิเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
ปฏิรูปให้สถาบันการศึกษาเป็นองค์กรที่เรียนรู้ และทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
กระจายบุคลากรงบประมาณและสิทธิอำนาจ ความรับผิดชอบในการบริหารจัดการ สู่คณะกรรมการศึกษาจังหวัด
และสมัชชาการศึกษาจังหวัด เขตพื้นที่การศึกษา และสถาบันการศึกษา
และการโอนการจัดการศึกษาไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
การบริหารการศึกษาในทุกกระดับทุกแห่งต้องจัดให้มีภาคธุรกิจเอกชนและองค์กรสังคมประชา อื่นๆ
เขามาร่วมบริหารจัดการด้วย
โดยวางกฎเกณฑ์ในการดำเนินงานให้เข้ากับสภาพปัญหาความเป็นจริงของแต่ละท้องถิ่นได้อย่าง
ยืดหยุ่นและมีประสิทธิภาพ โปร่งใส

กระจายอำนาจ ทรัพยากรการศึกษาไปที่คณะกรรมการการศึกษาจังหวัด
และสมัชชาการศึกษาจังหวัดที่ประกอบไปด้วยภาคีเครือข่ายหลายฝ่าย ทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สภามหาวิทยาลัย
หน่วยงานจัดการศึกษาระดับภาคสังคมประชา และภาคธุรกิจเอกชน
เพื่อทำงานปฏิรูปการศึกษาในจังหวัดของตนให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น
สนองความต้องการของท้องถิ่นและประเทศได้มากขึ้น ตามความพร้อมศักยภาพของแต่ละจังหวัด
แต่ต้องช่วยเหลือเร่งรัดให้ทุกจังหวัดสามารถทำได้ภายใน 5 ปี

ขอบคุณที่มาจาก [กรุงเทพธุรกิจ วันที่ 08 สิงหาคม 2559, 01:00 น.](#)